

รูปแบบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4
Patterns of Participation of Teachers in Academic Administration Under the
Office of Udon Thani Primary Educational Service
Area Zone 4

สุทานีย์ พลนามอินทร์¹

สุภกร หาญสูงเนิน²

วีรพล สารบรรณ³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 2) เพื่อเปรียบเทียบรูปแบบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 การวิจัยมี 4 ขั้นตอนประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการต่างๆ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการแล้วนำมาเป็นกรอบแนวคิด ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ไปสอบถามผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิชาการ จำนวน 468 คน ขั้นตอนที่ 3 การร่างรูปแบบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา แล้วนำร่างรูปแบบไปดำเนินการสนทนากลุ่ม โดยผู้ร่วมสนทนากลุ่มประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาที่มีความรู้และประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา จำนวน 9 คน ขั้นตอนที่ 4 ประเมินรูปแบบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิชาการ จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของรูปแบบ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า 1) การศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ

¹ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² อาจารย์ประจำคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

³ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1

ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการการศึกษา ส่วนปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย โดยด้านที่มีปัญหามากที่สุดคือ ด้านการนิเทศการศึกษา 2) เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ผลการเปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยรวมไม่แตกต่างกัน และผลการเปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยรวมไม่แตกต่างกัน 3) รูปแบบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย กลไกการดำเนินการ การดำเนินการการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ การประเมินผล และเงื่อนไขความสำเร็จ โดยค่าเฉลี่ยความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยค่าเฉลี่ยความเหมาะสม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : รูปแบบการมีส่วนร่วม, การบริหารวิชาการ

Abstract

This research aims to 1) examine the current situation and problems in The participation for teachers in academic administration under the office of udonthani educational service area4 2) Comparing as model with the participation of teachers in basic educational administration. Based on the opinions of administrators and teachers in basic educational administration under the office of udonthani educational service area4. The study are four steps include: Step 1 study the literature review and Related Research of academic administration to taken as a conceptual. Step 2 study the current situation and problems in The participation for teachers in academic administration under the office of udonthani educational service area4 then make the questionnaires about the academic administration to ask 468 school administrators, teachers responsible for academic affairs of schools and head of departments. Step 3 Write academic administration model of The participation for teachers in academic

administration under the office of udonthani educational service area4, then draft model to proceed in Focus group (Focus group Discussion) by a joint group consisting of 3 educational administrators, 3 school administrators and 3 teachers responsible for academic affairs of schools. Step 4 evaluation the academic administration model of The participation for teachers in academic administration under the office of udonthani educational service area4. through 30 school administrators and teachers responsible for academic affairs of schools. Collecting data were 5-level rating scale questionnaire with the discrimination, confidence level has created a structured interview. and evaluation forms. Data were analyzed using the statistical average, Standard deviation and percentage. The research results indicated that: 1) the situation in academic administration of the participation for teachers in academic administration under the office of udonthani educational service area4 found that the participation for teachers in academic administration were high level. Considering, There is the development and use of technology for education was highest average. Problems in academic administration of the participation for teachers in academic administration under the office of udonthani educational service area 4 were overall each aspect in less level .The problem of research and educational development was high level. Considering, there is the educational Supervision 2) Comparing current situation and problems in The participation for teachers in academic administration under the office of udonthani educational service area4. The analysis of the current situation by school size. Overall, no difference. And the results compared to the participation of teachers in academic administration of the schools under the Office of udonthani educational service area4 overall, no difference. 3) The results of assessment of possibility and to be appropriate of academic administration model for the schools of The participation for teachers in academic administration under the office of udonthani educational service area4. Including to principles, Aim Principle of operation, Conducted with the participation of teachers in academic administration, assessment, And success criteria. The average is appropriate and possible. The appropriate average In the overall high level. And Mean comments about the possibility. In the overall high level.

Keywords : Patterns of Participation, Academic Administration

บทนำ

การปฏิรูปการศึกษามีความมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษา พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับความต้องการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครู บุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้นักเรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และเป็นไปตามหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งให้มีการจัดระบบโครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษาของไทย มีเอกภาพเชิงนโยบาย และมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาดังบทบัญญัติในมาตรา 80 ส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรทางศาสนา และเอกชน จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมและสอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ (กลุ่มพัฒนานโยบายอุดมศึกษา. 2551 : 4)

ซึ่งครูสภาได้กำหนดระดับคุณภาพผู้บริหารการศึกษา ระดับผู้เชี่ยวชาญว่าเป็นการบริหารงานแบบผู้ร่วมงานทุกคนมีส่วนร่วมมุ่งเน้นให้ทุกคนร่วมวางแผน และปฏิบัติตามแผนได้จริง สามารถบ่งชี้ได้ชัดเจนว่า ผลงานส่วนใดเกิดจากผู้ร่วมงานคนใด ขยายผลสู่กลุ่มบุคคลใกล้เคียงกับผู้บริหาร เป้าหมายปฏิบัติงานคำนึงถึงผลการพัฒนาที่เกิดขึ้นกับผู้รับบริการและผู้ร่วมงาน ซึ่งเป็นไปตามที่ตกลงร่วมกัน (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2541 : 4) สอดคล้องกับการกำหนดระดับคุณภาพ ผู้บริหารของคณะกรรมการข้าราชการครู (ก.ค.) ซึ่งได้กำหนดการปฏิบัติงานของผู้บริหารระดับเชี่ยวชาญพิเศษว่าเป็นผู้บริหารที่เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงาน มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการบริหารงานเป็นแบบผู้ร่วมงาน มีส่วนร่วมมุ่งเน้นให้ทุกคนวางแผนและปฏิบัติตามแผนได้จริง มีเป้าหมายของการปฏิบัติงาน ที่คำนึงถึงผลการพัฒนาที่เกิดขึ้นกับผู้บริหารและผู้ร่วมงาน ซึ่งเป็นไปตามที่ตกลงร่วมกัน สำหรับระดับผู้บริหารทรงคุณวุฒิหรือผู้บริหารเกียรติคุณ เป็นผู้บริหารที่ยึดถือกระบวนการพัฒนาร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ เป็นระบบเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องร่วมพัฒนาและสร้างสรรค์ เป็นระบบเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องร่วมพัฒนาและสร้างเอกภาพของงานและกลุ่ม รวมทั้งสร้างความสมดุลของสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมาย การปฏิบัติงานที่คำนึง ถึงผลการพัฒนาที่ยืนยาวถาวรทั้งระบบ อันเกิดคุณประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่างกว้างขวาง เป็นผลที่ทำให้ทุกคนสร้างงานที่ยืนยาวทั้งระบบ และพัฒนาวิชาชีพอย่างถาวรนำมาซึ่งเกียรติคุณของ นักบริหาร เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งด้านวิชาชีพและชีวิตส่วนบุคคล (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู. 2542 : 7-8)

การศึกษามีบทบาทอย่างมาก ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพราะเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ และเป็นการเตรียมคนให้มีความพร้อมสำหรับการแข่งขันในสังคมโลก จากการจัดการศึกษาของไทยที่ผ่านมาไม่สามารถตอบสนองความต้องการของสังคมได้ โดยเฉพาะเมื่อสังคมคาดหวังให้การศึกษาเตรียมคนให้พร้อมกับการแข่งขันในสังคมโลกด้วยแล้ว ก็ยังทำให้เห็นถึงความล้มเหลว ความล่าช้าของการศึกษาไทยได้อย่างชัดเจน (รุ่ง แก้วแดง. 2542 : 3) ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากระบบการบริหารการศึกษาของไทยจากอดีตถึงปัจจุบัน เป็นระบบบริหารแบบราชการ มีลักษณะเป็นองค์กรระบบปิดรวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลาง มีสายการบังคับบัญชาที่ไม่คล่องตัว การทำงานล่าช้าไม่สามารถตอบสนองปัญหาของสังคมได้ การจัดการศึกษาของประเทศไทยจึงไม่ประสบความสำเร็จตามที่คาดหวังไว้ จากปัญหาดังกล่าวรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 กำหนดให้บุคคลมีสิทธิเสมอภาคกัน ในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายการจัดการศึกษาอบรมของรัฐ ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคมแห่งการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เปิดโอกาสให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทุกขั้นตอน (กรมวิชาการ. 2544 : 1-2)

ในการบริหารระดับสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการถือว่าเป็นงานหลัก ส่วนงานอื่นๆ จะเป็นงานสนับสนุนให้งานวิชาการมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น การจัดการศึกษา จะสำเร็จลุล่วงตามที่กำหนดไว้หรือไม่นั้น ความสำคัญขึ้นอยู่กับที่การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2543 : 2) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้และการศึกษาของนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องตระหนักถึงบทบาทการเป็นผู้นำทางวิชาการ ที่จะต้องส่งเสริม สนับสนุน เชิญชวนให้ผู้ร่วมงานทุกคนปฏิบัติงานเต็มความสามารถ สร้างความรู้สึที่ดี และสร้างความศรัทธาต่องาน การมีส่วนร่วมของบุคลากร จะเป็นการสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพ และเป็นปัจจัยสำคัญที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จ

ในสถานศึกษา ความผูกพันต่อองค์การของครูนั้นเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง เพราะความผูกพันเป็นสิ่งที่แสดงออกหรือเป็นตัวบ่งชี้ถึงความรัก ความภาคภูมิใจ ยอมรับและยึดมั่น ในจุดมุ่งหมายและอุดมการณ์ของสถาบัน อันเป็นผลทำให้ครูมีความเต็มใจที่จะทำงานเพื่อความก้าวหน้า และประโยชน์ของสถานศึกษาตลอดจนมีความปรารถนาที่จะเป็นสมาชิกของสถานศึกษาตลอดไป (Buchanan.

1974 : 533) ความผูกพันเป็นจิตลักษณะที่สำคัญที่เป็นผลผลิตของขบวนการ ใช้ครูให้เกิดกับตัวครูตามหลักการบริหารครู ครูที่ผูกพันกับโรงเรียน กับงานสอน กับนักเรียน กับวิชาที่สอน ย่อมปฏิบัติงานของตนให้มีประสิทธิภาพสูงกว่าครูที่มีความผูกพันน้อยกว่า ในการทำงานของครูจะมีประสิทธิภาพเพียงใด ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเข้าใจ สามารถผสมผสานความต้องการทั้งของครูและขององค์กรเข้าด้วยกัน รวมทั้งมีความสามารถในการจัดหาสิ่งที่จะสนองความต้องการของครู (ศักรินทร์ สุวรรณโรจน์. 2542 : 18) ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา จำเป็นต้องหาวิธีการหรือแนวทางที่จะทำให้บุคลากรในโรงเรียนเกิดความผูกพันต่อโรงเรียนมากที่สุด จากปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันขององค์กรดังกล่าวจะเห็นได้ว่าบุคลากรทางการศึกษาเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อองค์กรมากที่สุด เพราะบุคลากรเป็นกลไกสำคัญในกระบวนการบริหารไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารหรือผู้ปฏิบัติงานในองค์กรต่างก็มีความสำคัญเท่าเทียมกันโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารที่ดีย่อมตระหนักถึงความสำคัญในการบริหารงานบุคคลให้ได้ทั้งงานและใจคน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรร่วมมือในการปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจและเต็มความสามารถ โดยสร้างแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความพึงพอใจในงาน เกิดความรักความศรัทธาในหน่วยงาน และความรู้สึกละเอียดเพื่อทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจ ความสามารถและสติปัญญาหาแนวทางในการปรับปรุงให้หน่วยงานเกิดความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 จัดระบบการ ศึกษาตามแนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ซึ่งดำเนินการ 2 รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาในระบบ จัด 2 ระดับ คือ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งดำเนินการ โดยภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วน จัดทำนโยบายแผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายมาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของท้องถิ่น จากรายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน(O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยได้ค่าสถิติระดับโรงเรียนรวมทุกสาระการเรียนรู้ ปรากฏว่า ผลการทดสอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลค่าเฉลี่ยรวม (48.74) ผลค่าเฉลี่ยรวมระดับประเทศ (45.16) เมื่อพิจารณา พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยรวมของนักเรียนส่วนใหญ่มีผลค่าเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมวิชาที่ได้คะแนนเฉลี่ยน้อยกว่าระดับประเทศคือวิชา ศิลปะ คะแนนเฉลี่ยต่ำ (48.28) กว่าระดับประเทศ (52.27) และการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี คะแนนเฉลี่ยต่ำ (51.19) กว่าระดับประเทศ (53.85) จากผลสัมฤทธิ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าผลของการศึกษาระดับประเทศและระดับเขตจำเป็นต้องมีการพัฒนาโดยเร่งด่วน ในส่วนของประสิทธิภาพประสิทธิผลของจัดการศึกษาที่เป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพการบริหารจัดการ ยังมีบางส่วนที่ยังไม่เกิดผลประสิทธิภาพเต็มที่ โดยเป็นได้จากคะแนนผลสัมฤทธิ์ยังมีคะแนนเฉลี่ยรวมต่ำกว่า 50 เปอร์เซนต์ สำหรับประสิทธิผลการจัดการศึกษาที่เน้นถึง ผู้สำเร็จการศึกษาที่จะ

สามารถตอบสนองความต้องการของการพัฒนาประเทศ ก็ยังไม่สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย การบริหารวิชาการเป็นพันธกิจการบริหารอีกงานหนึ่งที่กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่2) พ.ศ. 2545 ในมาตราที่ 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาด้านวิชาการ ไปยังคณะกรรมการสำนักเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง (สำนักงานประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4. 2556)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูผู้สอนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 จึงสนใจที่จะศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารวิชาการ เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะแก่โรงเรียนในการปฏิบัติงานร่วมกันอันจะส่งผลให้การจัดการศึกษามีระดับคุณภาพและมาตรฐานที่สูงขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4
2. เพื่อเพื่อเปรียบเทียบรูปแบบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบการมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการ ของครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4
2. เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับนำไปวางแผน ปรับปรุง และพัฒนาการบริหารงาน วิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4
3. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นๆ สามารถนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้ไปกำหนดเป็นแนวทางการปฏิบัติงาน ในหน้าที่ให้เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น
4. เป็นประโยชน์ในการวิจัยและการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วม ในการบริหารงานวิชาการของครู

วิธีการวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารจำนวน 156 คน และครูจำนวน 1,356 คน รวมทั้งหมด 1,512 คน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ปี พ.ศ.2556

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 156 คน และครูจำนวน 312 คน ได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) รวมทั้งหมด 468 คน จากตารางสำเร็จรูป เครจซี่ และมอร์แกน (ธีรฤทธิ เอกะกุล. 2543) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 210 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้จากตารางสำเร็จรูป เครจซี่ และมอร์แกน โดยวิธีการแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ใช้ขนาดโรงเรียนเป็นเกณฑ์การแบ่งชั้น และเทียบบัญญัติไตรยางศ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 ชนิด ดังนี้

1. แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน ปัญหาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ค่าอำนาจจำแนก .70
2. แบบประเมินรูปแบบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากแบบสอบถามดำเนินการวิเคราะห์ดังนี้
 - 1.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม
 - 1.2 นำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดเป็นมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert) เป็น มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ตามลำดับ โดยมีเกณฑ์ให้เลือกตอบและให้คะแนนดังนี้
 - 5 หมายถึง สภาพปัจจุบัน ปัญหา อยู่ในระดับ มากที่สุด
 - 4 หมายถึง สภาพปัจจุบัน ปัญหา อยู่ในระดับ มาก
 - 3 หมายถึง สภาพปัจจุบัน ปัญหา อยู่ในระดับ ปานกลาง
 - 2 หมายถึง สภาพปัจจุบัน ปัญหา อยู่ในระดับ น้อย
 - 1 หมายถึง สภาพปัจจุบัน ปัญหา อยู่ในระดับ น้อยที่สุด
- 1.3 วิเคราะห์ระดับ สภาพปัจจุบัน ปัญหา การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายข้อ รายด้าน และรวมทุกด้าน แล้วนำผลการวิเคราะห์ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย เพื่อหาระดับปัญหา โดยอาศัยแนวทางของ บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2532 : 23-24)
 - ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง สภาพปัจจุบัน ปัญหา อยู่ในระดับ มากที่สุด
 - ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน ปัญหา อยู่ในระดับ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน ปัญหา อยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน ปัญหา อยู่ในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน ปัญหา อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

2. ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากแบบประเมินความเหมาะสมดำเนินการวิเคราะห์ดังนี้

สร้างแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และประโยชน์ของรูปแบบมีลักษณะ

เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความเหมาะสม/เป็นไปได้/ประโยชน์ ระดับ มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความเหมาะสม/เป็นไปได้/ประโยชน์ ระดับ มาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความเหมาะสม/เป็นไปได้/ประโยชน์ ระดับ ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความเหมาะสม/เป็นไปได้/ประโยชน์ ระดับ น้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความเหมาะสม/เป็นไปได้/ประโยชน์ ระดับ น้อยที่สุด

และใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของ บุญชม ศรีสะอาด (2543 : 65)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีความเหมาะสม/เป็นไปได้/ประโยชน์ ระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/เป็นไปได้/ประโยชน์ ระดับ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/เป็นไปได้/ประโยชน์ ระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/เป็นไปได้/ประโยชน์ ระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/เป็นไปได้/ประโยชน์ ระดับ น้อยที่สุด

3. ข้อมูลเชิงคุณภาพดำเนินการวิเคราะห์โดย

3.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลการศึกษาเอกสาร

3.2 ประเด็นปัญหาการประชาสัมพันธ์

3.3 นำเสนอผลการวิจัยโดยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) โดยการ

แสดงกระบวนการพัฒนาความเปลี่ยนแปลงและผลของการพัฒนาดังแต่เริ่มต้นกระบวนการจนกระทั่งเสร็จสิ้นกระบวนการหาแบบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 พบว่า

1. การศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด 5 ด้าน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการ

การศึกษา ส่วนปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย โดยด้านที่มีปัญหามากที่สุดคือ ด้านการนิเทศการศึกษา

2. เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ผลการเปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยรวมไม่แตกต่างกัน และผลการเปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยรวมไม่แตกต่างกัน

3. รูปแบบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย กลไก การดำเนินการ การดำเนินการการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ การประเมินผล และเงื่อนไขความสำเร็จ โดยค่าเฉลี่ยความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยค่าเฉลี่ยความเหมาะสม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

1. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน เป็นเพราะบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 มีความตื่นตัวในด้านความรู้ ความเข้าใจและการปฏิบัติงานใน การบริหารงานวิชาการที่เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่มีเป้าหมายในการปฏิรูปการศึกษา ทั้งกระบวนการจัดการศึกษาและเป้าหมายในการจัดการศึกษา เพื่อให้การศึกษาของไทยมีคุณภาพทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก นอกจากนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ได้นำนโยบายพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาปฏิบัติโดยจัดการอบรมพัฒนาผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษามาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปีการศึกษา 2542 เป็นต้นมา ทำให้บุคลากรผู้บริหาร และครูมีการพัฒนาตนเองและการพัฒนางานด้านงานวิชาการอย่างสม่ำเสมอ ซึ่ง ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของธีรพัฒน์ ภาษี (2544 : บทคัดย่อ) พบว่า ประการที่หนึ่งผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนทั้ง 7 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก แยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านงานประชุมอบรมทางวิชาการมีระดับปานกลาง นอกนั้นอยู่ในระดับมาก และประการที่สอง ผู้บริหารและครูวิชาการ มีความคิดเห็น

ต่อการบริหารงานวิชาการโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารและครูวิชาการมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการ ไม่แตกต่างกันอยู่ 3 ด้าน คือ ด้านงานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านงานห้องสมุด ด้านงานประชุมอบรมทางวิชาการ ส่วนอีก 4 ด้าน คือ ด้านงานการเรียนการสอน ด้านงานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อ ด้านงานวัดผลและประเมินผล ด้านงานนิเทศภายใน ผู้บริหารและครูวิชาการมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ปัญหาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เป็นเพราะว่าในปัจจุบันได้มีการ พัฒนาวิธีการ ทักษะ กระบวนการ ในการจัดกิจกรรมทางการศึกษาอย่างหลากหลาย ซึ่งทำให้ปัญหาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 อยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุยา อินทร์มั่ง (2551 : 86-93) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 85.5 เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 14.5 เมื่อจำแนกวุฒิการศึกษาส่วนใหญ่ มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 82.0 ที่เหลือมีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 18.0 และโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 83.1 ที่เหลือเป็นโรงเรียนขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละร้อยละ 16.9 ผู้วิจัยจึงขอสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1. สภาพการบริหารงานวิชาการของข้าราชการครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของข้าราชการครู อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้าน 2. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของข้าราชการครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของข้าราชการครู อยู่ในระดับน้อยที่สุด 1 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาบุคลากรทางการสอน และอยู่ในระดับน้อย 5 ด้าน 3. ผลการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของข้าราชการครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน สภาพโดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และปัญหาโดยรวม ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของข้าราชการครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4

3.1 ผลการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของ

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่ง เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า สภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของครูในการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ และด้านการนิเทศการศึกษา ส่วนด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัด ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ไม่ แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุยา อินทร์มั่ง (2551 : 91) สภาพการบริหารงานวิชาการ ของข้าราชการครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อ พิจารณารายด้านพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการนิเทศการ เรียน การสอน ด้านการวัดผลและประเมิน ผลการเรียนการสอน สำหรับด้านการพัฒนาบุคลากรทางการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการจัดหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ และด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ไม่แตกต่างกัน

3.2 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่ง เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า สภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของครูในการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา ส่วนด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดประเมินผล และดำเนินการ เทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ วรณิ สินสุรัตน์ (2540 : บทคัดย่อ) พบว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา การบริหารงานวิชาการของวิทยาเขตสายบริหารธุรกิจในภาพรวมมีปัญหาในระดับปานกลาง เมื่อ พิจารณาในแต่ละด้านพบว่าการปฏิบัติมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ครู-อาจารย์มีความคิดเห็น ในภาพรวมการปฏิบัติมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า มีปัญหาอยู่ใน ระดับปานกลาง ทุกด้าน เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ พบว่าในภาพรวมมี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพียง 2 ด้าน อีก 3 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตร ไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน ไม่ปรากฏว่าแตกต่าง กัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ มากทั้ง 5 ด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการวัด ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ดังนั้น ผู้บริหารและคณะครู จึงควรเร่งรัดพัฒนางานวิชาการให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานการศึกษา เพื่อการประกันคุณภาพ การศึกษาให้ประจักษ์และเป็นที่ยอมรับจากบุคคลทั่วไป เนื่องจากจะได้รับความร่วมมือจากคณะครูเป็นอย่างดีในส่วนของการบริหารด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการวัด ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ผู้บริหารควรเร่งรัดพัฒนาให้มีคุณภาพสูงขึ้นต่อไป

1.2 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ น้อยทั้ง 5 ด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัด ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ดังนั้นสำนักการศึกษาได้ให้การสนับสนุนให้สถานศึกษาขนาดต่างกัันมีสภาพการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันน้อยที่สุด หรือไม่มีความ แตกต่างกัันเลย ส่วนปัญหาการบริหารงานวิชาการควรติดตามให้การสนับสนุนสถานศึกษาขนาดต่าง ๆ ให้มีปัญหาการบริหารงานวิชาการลดระดับลงหรือหมดไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการ โดยสอบถามจากผู้บริหาร และครูผู้สอน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและชัดเจนยิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว, 2544.
- กลุ่มพัฒนานโยบายอุดมศึกษา. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา
ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (ค้นเมื่อ 11
พฤศจิกายน 2556). ได้จาก : http://www.pld.rmutt.ac.th/?wpfb_dl=38
- ธีรพัฒน์ ภาษี. การศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ ค.ม.บุรีรัมย์ : สถาบัน
ราชภัฏบุรีรัมย์, 2544.
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปรียาพร วงศ์อนุตโรจน์. การบริหารงานวิชาการ (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ,
2543.
- รุ่ง แก้วแดง. ปฏิวัติการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : มติชน, 2542.
- วรรณิ์ สิ้นสุภรัตน์. สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาเขตสายบริหารธุรกิจ
ตามทัศนะของผู้บริหารและครู-อาจารย์ สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในส่วนกลาง.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2550.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1. รายงานข้อมูลการปฏิบัติงานในรอบปี
ที่ผ่านมา (2554). อุดรธานี : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ,
2556.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. เกณฑ์มาตรฐานครู. กรุงเทพฯ : ม. ป. ท., 2541.